TORNIONLAAKSON MUSEO
TORNEDALENS MUSEUM

**Viranhaltijapäätös** 1271/12.03.03.00.01/2026

Tornionlaakson museon johtaja 5.10.2026 § 133/2026

**TLM_Lausunto_KOLARI_Kirkonkylän akm_kortteli 339_vireilletulo_05102026**

**Päätöksentekijä** Tornionlaakson museon johtaja Kallio-Seppä Titta

**Valmistelija** rakennustutkija Ylimartimo Teija

Viite: KRI/605/10.02.03.01/2026

KOLARI, KIRKONKYLÄN ASEMAKAAVAN MUUTOS KORTTELISSA 339, VIREILLE TULO

Kolarin kunta on lähettänyt Tornionlaakson museolle tiedoksi kuulutuksen Kolarin Kirkonkylän asemakaavan muutoksen vireille tulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä olosta. Muutos koskee korttelin 339 tonttia 1, osoitteessa Asematie 1. Kuulutuksen liitteenä museolle on toimitettu 11.9.2026 päivätty osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS). Alueellisena vastuumuseona Tornionlaakson museo vastaa toimialueensa rakennetun kulttuuriympäristöön, maisemaan ja arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyvistä asiantuntija- ja viranmaistehtävistä.

Suunnittelualue sijaitsee Kolarin keskustaajaman alueella Muoniontien ja Kurtakontien risteyksessä. Asemakaavan muutos koskee kiinteistöjä 273–401–11–54, 273–401–11–86 ja 273–401–11–98. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 1,27 hehtaaria. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa korttelin 339 tontin 1 nykyisen rakennuskannan täydentäminen uudella, noin 1500 $m^2$ suuruisella liikerakennuksella. OAS:in mukaan kaavamuutosalue on nykyisellään rakennettua ympäristöä ja suunnittelualueella sijaitsee liikerakennus ja asvaltoitua paikoitustilaa.

*Suunnittelutilanne sekä rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema*

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on tuotu esiin alueen suunnittelutilanne ja suunnittelualuetta koskevat kaavamerkinnät ja -määräykset. Tunturi-Lapin maakuntakaavassa (2012) suunnittelualue sijoittuu *Taajamatoimintojen alueelle* (A). Alueelle on lisäksi osoitettu *Taajamatoimintojen laajenemissuunta*. Tornionjoen-Muonionjoen osayleiskaavassa (2013) suunnittelualue sijoittuu *Liikerakennusten alueelle* (KL). *Alue on tarkoitettu myymälöitä ja vastaavia kaupallisten palvelujen rakennuksia varten*. Suunnittelualueen länsireunaa on osoitettu *Kevyen liikenteen reitti* sekä *Sähkölinja* (z). Alue sisältyy Kolarin asemakaava-alueeseen ja suunnittelualueella on voimassa asemakaava vuodelta 1998.

Voimassa olevassa asemakaavassa suunnittelualue on niin ikään *Liikerakennusten korttelialuetta* (KL). Korttelin *suurin sallittu kerroskorkeus* on I ja *rakennusoikeus* on osoitettu tontille 1 e=0,20. Tontin 1 pohjoisosa on osoitettu *Pysäköimispaikaksi* (p) ja tontin *rakennusala* sijoittuu sen eteläpuolelle. Rakennuskaavamääräyksillä ohjataan muun muassa rakennuksen julkisivumateriaaleja ja väritystä, puuston istuttamista tai säilyttämistä sekä autopaikkojen rakentamista.

Osayleiskaavassa tai asemakaavassa ei ole suunnittelualueelle tai sen läheisyyteen osoitettu kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita. Lähimmät valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt sijaitsevat Kolarinsaaressa noin 2,2 kilometrin päässä suunnittelualueesta. Muoniontien varrelle sijoittuva suunnittelualue on osa Kolari keskustaajaman teollisuus- ja toimitila-aluetta. Alueen rakennuskanta on rakentunut pääosin nykyisen Muoniontien ja rautatien rakentamisen jälkeen 1960-luvulta lähtien. Suunnittelualueella sijaitseva rakennuskanta on muodostunut 1970-luvun puolivälin jälkeen ja edustaa tavanomaista liike- ja toimitilarakentamista.

*Arkeologinen kulttuuriperintö*

Kyseessä olevalta suunnittelualueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) nojalla rauhoitettuja muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kulttuuriperintökohteita. Lähin kiinteä muinaisjäännös on 400 metrin päässä lännessä, joen toisella puolella sijaitseva tervahautakohde **Kolarinsaari SE** (*tunnus muinaisjäännösrekisteissä 1000017742).* Suunnittelualueen lähistöllä, ratapihan alueella on toteutettu arkeologinen inventointi 2026, mutta tässä käsiteltävä suunnittelualue ei ole kuulunut inventoinnin piiriin. Suunnittelualue on kuitenkin läpeensä rakennettua ja on epätodennäköistä, että sen kiinteistöillä olisi säilyneitä, toistaiseksi tuntemattomia muinaisjäännöksiä. Kaavamuutoksella ei ole vaikutuksia myöskään muihin kauempana sijaitseviin muinaisjäännöksiin.

Tornionlaakson museolla ei ole huomautettavaa vireille tulleesta asemakaavan muutoksesta tai sen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Lausunnon valmisteluun on osallistunut arkeologisen kulttuuriperinnön osalta arkeologi Hanna Puolakka.

Kallio-Seppä Titta
Tornionlaakson museon johtaja

**Jakelu**

Kolarin kunta / Kunnanhallitus
Museovirasto, Kulttuuriympäristön suojelu yksikkö
Lupa- ja valvontavirasto